

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 การผลิต

● สิ้นสุด เม.ย.62 มีฟาร์มปลานิลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2,946 ฟาร์ม และฟาร์มที่ได้มาตรฐาน SL (Safety level) จำนวน 28,822 ฟาร์ม คิดเป็น 9.5% ของจำนวนฟาร์มปลานิลทั้งหมด (335,441 ฟาร์ม) (กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพแหล่งผลิต, กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด, กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

● เม.ย.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 12,744 ตัน ลดลง 22.7% จากเดือนก่อน และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนผลผลิตลดลง 25.0% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

ม.ค.-เม.ย.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 70,092 ตัน ลดลง 7.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับเดือน พ.ค. 62 คาดว่าปริมาณผลผลิตปลานิลลดลง 4.9% เนื่องจากเกิดพายุฤดูร้อนในบางพื้นที่ ส่งผลให้ปลาป่วยตายได้ง่ายกว่าปกติ (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

1.2 ราคาปลานิล

● เม.ย.62 ราคาปลานิลหน้าฟาร์ม ภาคกลาง ขนาดใหญ่ 41.23 บาท/กก. ขนาดกลาง 38.67 บาท/กก. และขนาดเล็ก 27.08 บาท/กก. โดยขนาดใหญ่และขนาดเล็กปรับตัวลดลง 6.2% และ 4.9% ขณะที่ขนาดกลางปรับตัวเพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

● เม.ย.62 ราคาขายส่ง ขนาดใหญ่ 52.50 บาท/กก. ขนาดกลาง 45.50 บาท/กก. และขนาดเล็ก 30.00 บาท/กก. ทุกขนาดไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ตลาดไท)

● เม.ย.62 ราคาขายปลีก ณ ตลาดกรุงเทพฯ ขนาดใหญ่ 71.48 บาท/กก. และขนาดกลาง 64.18 บาท/กก. ทุกขนาดไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (กระทรวงพาณิชย์)

1.3 การค้าต่างประเทศ

● การส่งออกปลานิล

- ม.ค.-มี.ค. 62 ไทยส่งออกปลานิลและผลิตภัณฑ์ 2,780.6 ตัน มูลค่า 110.2 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 99.5% และ 64.5% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกแยกตามผลิตภัณฑ์ คือ ปลาทั้งตัวแช่แข็ง 77.3% ปลามีชีวิต 8.1% ปลานิลสดแช่เย็น 7.5% และเนื้อปลาแช่แข็ง 7.1% ตลาดหลัก คือ กลุ่มตะวันออกกลาง 41.5% สหรัฐฯ 20.6% กลุ่มอาเซียน 15.6% กลุ่มยุโรป 15.0% และอื่นๆ 7.3% ตามลำดับ

● การนำเข้าปลานิล

- ม.ค.-มี.ค. 62 ไทยนำเข้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ 311.1 ตัน มูลค่า 35.4 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 41.0% และ 27.3% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบนำเข้าเป็นเนื้อปลานิลแช่แข็ง 86.9% และปลาทั้งตัวแช่แข็ง 13.1% ส่วนใหญ่นำเข้าจากกลุ่มอาเซียน 68.1% และจีน 31.9% ตามลำดับ

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและนำเข้า (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

เดือน/ปี	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
มี.ค. 61	674.2	31.0	38.0	4.4
ก.พ. 62	832.0	34.3	61.4	7.8
มี.ค. 62	944.7	36.8	92.0	12.1
%Δ มี.ค. 61	40.1%	18.7%	142.1%	175.0%
%Δ ก.พ. 62	13.5%	7.3%	49.8%	55.1%

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กรมประมง

2. สถานการณ์ภายนอกประเทศ

2.1 การผลิต

● ผลผลิตปลานิลโลกในปี 2559 จำนวน 6.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.4% จากปีก่อน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 5.89 ล้านตัน (88.2%) และจากการจับ 0.79 ล้านตัน (11.8%) ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียถึง 4.29 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 64.2% ของผลผลิตปลานิลโลก (FAO, November 2018)

2.2 การตลาดและการค้า

● ราคาปลานิลที่เกษตรกรชาวเวียดนามขายได้หน้าฟาร์ม ขนาด 500 กรัมขึ้นไป ลดลงเหลือ 1.26 USD/KG และมีที่คาดว่าจะลดลงถึงปลายเดือนเมษายน 2562 หลังจากที่สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าจากจีน 25% ซึ่งการขนส่งจากจีนไปยังสหรัฐฯ ใช้เวลา 20-40 วัน และก่อนหน้านี้ผู้นำเข้าปลานิลของสหรัฐฯได้มีการนำเข้าปลานิลแล้วก่อนที่จะมีการปรับภาษีดังกล่าว (INFOFISH Trade News, No. 6/2019)

● USA เป็นผู้นำเข้าปลานิลรายใหญ่ของโลก ม.ค.-ก.พ.62 ปริมาณ 25,047.3 ตัน มูลค่า 94.0 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 30.2% และ 27.2% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบการนำเข้าดังตาราง :

สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลานิลของสหรัฐอเมริกา ปี 2562 (ม.ค.-ก.พ.)

หน่วย : ร้อยละ

ลำดับที่	1. Tilapia Fillet Frozen		2. Tilapia Fillet Fresh		3. Tilapia Frozen		4. Tilapia Fresh		5. Tilapia Meat Fresh	
	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า
1	จีน	50.11	โคลัมเบีย	7.02	จีน	5.80	เวียดนาม	0.58	ไต้หวัน	0.11
2	อินโดนีเซีย	7.84	ฮอนดูรัส	6.67	ไต้หวัน	3.95	เม็กซิโก	0.15		
3	เม็กซิโก	2.48	คอซตาริกา	6.26	เวียดนาม	0.51	ฮอนดูรัส	0.10		
4	ไต้หวัน	1.55	เม็กซิโก	1.67	ไทย	0.43	โคลัมเบีย	0.08		
5	ฮอนดูรัส	1.44	เอกวาดอร์	0.60	อื่นๆ	0.16	บังกลาเทศ	0.07		
6	มาเลเซีย	0.47	อื่นๆ	0.65			อื่นๆ	0.08		
7	อื่นๆ	1.22								
รวม		65.11		22.87		10.85		1.06		0.11

ที่มา : www.st.nmfs.noaa.gov

3. ปัญหาอุปสรรค

● เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดแคลนเงินทุน จึงยังคงมีการเลี้ยงรูปแบบเดิมและขาดทักษะในการแปรรูปและการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ

● การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองเรื่องราคาจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากขาดทักษะการจัดการด้านการตลาดในเชิงธุรกิจที่ต้องบริหารการผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ

● การผลิตยังขาดระบบบริหารจัดการที่ดีตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) ตั้งแต่โรงเพาะฟัก การอนุบาล ตลอดจนถึงกระบวนการเลี้ยงปลานิล

4. แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค

● จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยในอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

● จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) 2562 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับมาตรฐานฟาร์มให้ได้ GAP เพิ่มขึ้น การเพิ่มมูลค่าสินค้าประมง การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร รวมถึงมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

